

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	26 maart 2024	n.v.t.

Onderwerp

Vaststelling openstellingsbesluiten subsidieregeling groen voor bos, bomen en leefgebied
icoonsoorten

Advies

1. Vast te stellen het Openstellingsbesluit subsidie meer bos in Zuid-Holland 2024 met een deelplafond van € 1,1 miljoen;
2. Vast te stellen het Openstellingsbesluit subsidie realisatie leefgebied icoonsoorten, landschapselementen en voedselbossen Zuid-Holland 2024 met een deelplafond van € 0,4 miljoen;
3. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarmee Provinciale Staten worden geïnformeerd over het Openstellingsbesluit subsidie meer bos in Zuid-Holland 2024 met een deelplafond van € 1,1 miljoen en Openstellingsbesluit subsidie realisatie leefgebied icoonsoorten, landschapselementen en voedselbossen Zuid-Holland 2024 met een deelplafond van € 0,4 miljoen;
4. Te bepalen dat de openstellingsbesluiten subsidie meer bos in Zuid-Holland 2024 en realisatie leefgebied icoonsoorten, landschapselementen en voedselbossen Zuid-Holland 2024 worden gepubliceerd in het Provinciaal blad;
5. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het Openstellingsbesluit subsidie meer bos in Zuid-Holland 2024 met een deelplafond van € 1,1 miljoen en het Openstellingsbesluit subsidie realisatie leefgebied icoonsoorten, landschapselementen en voedselbossen Zuid-Holland 2024 met een deelplafond van € 0,4 miljoen.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

1. Openstellingsbesluit subsidieregeling groen; meer bos in Zuid-Holland 2024;
2. Openstellingsbesluit subsidieregeling groen; realisatie leefgebied icoonsoorten, landschapselementen en voedselbossen Zuid-Holland 2024;
3. GS-brief aan PS: Vaststelling openstellingsbesluiten subsidieregeling groen voor bos, bomen en leefgebied icoonsoorten.

1. Toelichting voor het College

Via bijgevoegde GS-brief worden Provinciale Staten geïnformeerd over de openstellingsbesluiten onder de Subsidieregeling groen (Srg). Het betreft het openstellingsbesluit meer bos in Zuid-Holland 2024 en het openstellingsbesluit realisatie leefgebied iconsoorten, landschapselementen en voedselbossen Zuid-Holland 2024. Beide regelingen zijn in 2023 opgesteld en opengesteld. Er was toen veel animo voor en beide deelplafonds zijn volledig aangevraagd. Deze positieve trend zetten wij graag voort door middels nieuwe openstellingen. Beide openstellingsbesluiten worden hieronder toegelicht.

Openstellingsbesluit subsidie meer bos in Zuid-Holland 2024

Deze openstelling maakt het mogelijk voor grondeigenaren om financiële ondersteuning te krijgen als zij (vrijwillig) bos willen realiseren op eigen grond. Uitgangspunten bij de regeling zijn o.a.: bosuitbreiding moet landschappelijk passen bij het ruimtelijke kwaliteitsbeleid van de provincie; afwaardering van de grond wordt tot 80% gesubsidieerd; winst voor biodiversiteit (o.a. buiten belangrijk weidevogelgebied); gebruik van inheems plantmateriaal voor minimaal 80%; beheer is door de initiatiefnemer geborgd en maakt geen onderdeel uit van de regeling.

Daarnaast zijn criteria aan de regeling toegevoegd, om ingediende projecten (bij meer aanvragen dan het vastgestelde deelplafond) te kunnen rangschikken op basis van hoe goed een plan past bij de uitgangspunten van de provincie. Initiatieven die het meest bijdragen aan biodiversiteit, de mogelijkheid van beleving van het bos door mensen, en/of een hoog percentage cofinanciering maken een grotere kans op het verstrekken van de subsidie. Hiermee worden initiatiefnemers o.a. gestimuleerd om gebruik te maken van marktfinanciering voor de aanplant van bomen.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 1.100.000,00
Programma	: Perspectief op natuurherstel en duurzame landbouw
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's. De provincie gaat pas verplichtingen aan bij subsidieverlening.

Juridisch kader

Het Openstellingsbesluit subsidie meer bos in Zuid-Holland 2024 vormt samen met de Catalogus Groenblauwe Diensten, de Subsidieregeling groen Zuid-Holland 2016 (Srg), de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013 (Asv) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb) het juridisch kader voor subsidiebeschikkingen.

Op 6 april 2024 wordt het Openstellingsbesluit subsidie meer bos in Zuid-Holland 2024 ter toetsing voorgelegd aan de Adviescommissie Groenblauwe Diensten. Deze adviescommissie heeft vorig jaar ook vastgesteld dat deze regeling voldoet aan de eisen van de Catalogus Groenblauwe Diensten. Dat betekent dat deze regeling onder de Catalogus Groenblauwe Diensten kan worden uitgevoerd en subsidie op grond van deze regeling in overeenstemming is met de EU-voorwaarden voor staatssteun. Het besluit treedt in werking na publicatie in het Provinciaal blad.

Risicoprofiel

Voor deze openstelling is geen risicoanalyse uitgevoerd aangezien de regeling valt onder een Europese Algemene Vrijstellingsverordening en daarom op basis van kosten en prestaties wordt vastgesteld.

Openstellingsbesluit subsidie realisatie leefgebied icoonsoorten, landschapselementen en voedselbossen Zuid-Holland 2024

Met het besluit tot vaststelling van het openstellingsbesluit subsidie realisatie leefgebied icoonsoorten, landschapselementen en voedselbossen Zuid-Holland 2024 wordt het mogelijk voor eenieder om subsidie aan te vragen voor verbetering van het leefgebied van icoonsoorten in Zuid-Holland en de aanleg van (houtige) landschapselementen en voedselbossen. Daarmee wordt via uitvoering van deze regeling bijgedragen aan het versterken van biodiversiteit in het landelijk en stedelijk gebied in Zuid-Holland. Met het uitvoeren van deze regeling wordt invulling gegeven aan het Omgevingsbeleid, zoals verwoord in de module soortenbeleid, dat op 8 maart 2023 in Provinciale Staten is vastgesteld, en het Bos- en bomenbeleid.

Voor een nadere toelichting over aanleiding, bedoeling en doelgroep van de besluiten wordt verwezen naar de GS-brief aan PS.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW : € 400.000,00
 Programma : Perspectief op natuurherstel en duurzame landbouw
 Financiële risico's : Er zijn geen financiële risico's. De provincie gaat pas verplichtingen aan bij subsidieverlening.

Juridisch kader

Het Openstellingsbesluit subsidie realisatie leefgebied icoonsoorten, landschapselementen en voedselbossen Zuid-Holland 2024 vormt samen met de Subsidieregeling groen Zuid-Holland 2016 (Srg), Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013 (Asv) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb) het juridisch kader voor subsidiebeschikkingen. Het besluit treedt in werking na publicatie in het Provinciaal blad.

Risicoprofiel

Voor deze openstelling is een risicoanalyse uitgevoerd om misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O-beleid) te voorkomen. Deze risicoanalyse is bepalend voor het aantal steekproefsgewijze controles, die zullen worden uitgevoerd nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht. Hierbij wordt uitgegaan van de drie standaardarrangementen voor verlening en vaststelling van subsidies, waarbij de hoogte van het subsidiebedrag het arrangement bepaalt, te weten:

Arrangement	Hoogte subsidiebedrag	
1	Tot € 25.000	direct vaststellen of desgevraagd verantwoording over de prestatie
2	Vanaf € 25.000 tot € 125.000	verantwoording over de prestaties
3	Vanaf € 125.000	verantwoording over kosten en prestaties

De arrangementen onderscheiden zich van elkaar door de voorwaarden en verplichtingen die worden gesteld aan de uitvoering en verantwoording van de subsidie. Hoe lager het subsidiebedrag, hoe minder verantwoordingseisen er worden gesteld en hoe eenvoudiger de uitvoering is.

Deze openstelling valt onder arrangement 1 en 2 en heeft een midden risicoprofiel. Om dit risicoprofiel beheersbaar en aanvaardbaar te maken, is het aantal uit te voeren steekproeven direct gekoppeld aan dit risicoprofiel. Nadere beheersmaatregelen zijn op dit moment niet mogelijk, anders dan het algemene Sanctiebeleid dat is ingevoerd en dat onderdeel uitmaakt van hiervoor genoemd M&O-beleid. Het risicoprofiel wordt dan ook geaccepteerd om uitvoering te geven aan het beleid door middel van deze openstelling.

Financiële dekking voor beide subsidies

Het budget voor de openstelling meer bos in Zuid-Holland 2024 (€ 1,1 miljoen) komt uit het budget voor Bos- en bomenbeleid (waarvoor een totaal uitvoeringsbudget van € 2,0 miljoen beschikbaar is in de begroting 2024). Het budget voor de openstelling realisatie leefgebied icoonsoorten, landschapselementen en voedselbossen (€ 0,4 miljoen) komt deels uit het budget voor Bos- en bomenbeleid en deels uit het budget voor Soortenbeleid (waarvoor een totaalbudget van €0,5 miljoen beschikbaar is in de begroting van 2024).

Voor beide openstellingen is in totaal € 2,2 miljoen gereserveerd onder het hoofdplafond van de Srg, waarvan € 2 miljoen voor bos en € 0,2 miljoen voor icoonsoorten, landschapselementen en voedselbossen. De verdeling van de deelplafonds is een GS-bevoegdheid en zal verschuiven naar € 1,1 miljoen voor bos en € 0,4 miljoen voor icoonsoorten, landschapselementen en voedselbossen. De resterende € 0,7 miljoen wordt niet via de Srg benut, maar via een begrotingssubsidie bij de Voorjaarsnota 2024 beschikbaar gesteld aan een recreatieschap voor bosuitbreiding binnen bestaande recreatiegebieden en bosuitbreiding op provinciale grond.

2. Voorafgaande besluitvorming

Soortenbeleid

Op 8 maart 2023 heeft PS de Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid vastgesteld. Dit beleid heeft betrekking op soortenbescherming, faunabeheer en bestrijding van invasieve exoten. De openstelling realisatie leefgebied icoonsoorten, landschapselementen en voedselbossen geeft invulling aan de actieve soortenbescherming. In de GS-vergadering van 18 september 2023 is het openstellingsbesluit realisatie leefgebied icoonsoorten, landschapselementen en voedselbossen 2023 binnen de Srg vastgesteld.

Bos- en bomenbeleid

In 2020 is het Groeimodel Bos- en bomenbeleid door GS vastgesteld. In mei 2022 is vanuit GS een brief aan alle Zuid-Hollandse gemeenten gestuurd waarin zij werden geïnformeerd over de Ruimtelijke strategie Bos en bomen en de bosmakelaar. Naar aanleiding van de Motie “de spade de grond in” is er vervolgens ook uitvoeringsbudget in de begroting voor 2023 en 2024 opgenomen.

In de Statenvergadering van 9 november 2022 is de motie M1142 ‘Duurzaam Bos en bomenbeleid’ aangenomen. Hierin verzoeken Provinciale Staten het college om een uitvoeringsprogramma te ontwikkelen inclusief een kostenraming. In de GS-vergadering van 6 juni 2023 is het uitvoeringsprogramma Bos- en bomenbeleid (2023-2028) ter kennisname toegestuurd en de subsidie

‘meer bos in Zuid-Holland’ binnen de Srg vastgesteld. De subsidieregeling meer bos in Zuid-Holland is aanvullend op de regeling realisatie leefgebied iconsoorten, landschapselementen en voedselbossen, want die subsidieert alleen initiatieven groter dan 1,5 hectare, of 1 hectare indien de locatie grenst aan bestaand NNN, recreatiegebied of bos. Provinciale Staten zijn geïnformeerd over de subsidieregeling en het voorstel voor uitvoeringsprogramma (2023-2028) via brief met kenmerk: PZH-2022-821781300.

Bosuitbreiding en investeren vitaliteit van bestaande bossen is ook één van de ZHPLG doelen en als zodanig opgenomen in het ontwerp ZHPLG.

3. Proces

- De openstellingsbesluiten ‘meer bos in Zuid-Holland 2024’ en ‘realisatie leefgebied iconsoorten, landschapselementen en voedselbossen Zuid-Holland 2024’ worden beide van 15 april tot en met 13 juni 2024 en van 2 september tot en met 1 november 2024 opengesteld. Indien het volledig beschikbare plafond in de eerste periode is aangevraagd, is er in de tweede periode geen plafond meer beschikbaar en zal niet worden opengesteld.
- Na vaststelling in de Gedeputeerde Staten vergadering van 26 maart 2024, wordt de regeling gepubliceerd in het Provinciaal blad;
- Vooruitlopend op de openstelling zal worden ingezet op eigen communicatie onder onze contacten;
- Het voornemen is om beide openstellingsbesluiten na afloop te evalueren;
- Het voornemen is om bij de begroting voor 2025 een plafondbedrag te reserveren en in Q1 of Q2 2025, na evaluatie aangepast, de openstellingsbesluiten voor 2025 aan GS voor te leggen.

4. Participatie en rolname

Meer bos

Onder andere via de bosmakelaar worden gesprekken gevoerd met diverse stakeholders zoals beheerders, gemeenten en bedrijven over uitbreiding van bos en bomen. Bij het opzetten van het openstellingsbesluit is rekening gehouden met deze initiatieven, zonder van tevoren toezeggingen te doen of andere initiatieven buiten te sluiten. Ook is samenwerking gezocht met o.a. ‘Trees for all’ en ‘Life terra’ om ook marktfinanciering te benutten.

Realisatie leefgebied iconsoorten, landschapselementen en voedselbossen

Uit de consultatie rond het soortenbeleid van Zuid-Holland is duidelijk geworden dat veel partijen van de provincie verwachten een grotere rol te pakken voor natuur buiten de natuurgebieden. Met dit openstellingsbesluit geeft provincie Zuid-Holland hier deels invulling aan. In de afgelopen jaren zijn gesprekken gevoerd met diverse stakeholders zoals andere overheden, stichtingen en bedrijven over soortenbescherming, realisatie leefgebied, landschapselementen en voedselbossen. Bij het opzetten van de openstelling is hiermee rekening gehouden om te voorzien in wensen en actuele ontwikkelingen in de samenleving en bij onze partners.

5. Communicatiestrategie

Zowel het Bos- en bomenbeleid als het Soortenbeleid zijn bij uitstek beleidsterreinen waarop samenwerking gezocht wordt met partners zoals bedrijven, kennisinstellingen, bewonersorganisaties en maatschappelijke organisaties.

Beide openstellingsbesluiten worden onder de Subsidieregeling groen Zuid-Holland 2016 toegevoegd in het subsidieloket. Ook worden de openstellingsbesluiten gepubliceerd in het Provinciaal blad, waarna aan de hand van actieve communicatie bekendheid gegenereerd zal worden bij zo veel mogelijk partijen.

Na publicatie in het Provinciaal blad wordt op de provinciale website en op de website www.naturetoday.nl een bericht geplaatst. Ook wordt het openstellingsbesluit gecommuniceerd bij bijeenkomsten voor doelgroepen, zoals het Zuid-Hollands Ecologen Netwerk voor gemeenten en het Groen Blauw Overleg met o.a. Zuid-Hollandse beheerpartijen. In de contacten met de maatschappelijke partners in het groene domein zal gewezen worden op de openstellingen.